

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐỀ THI CHÍNH THỨC

KỶ THI TỐT NGHIỆP TRUNG HỌC PHỔ THÔNG NĂM 2021 - ĐỢT 2
Bài thi: NGỮ VĂN
Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian phát đề

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích:

Bạn có xem quê hương mình khác với quê hương của người khác, hay mọi xứ sở đều thông liêng đối với bạn?

Thật ra, bạn vẫn luôn ở nhà mình ngay cả khi bạn đang đứng ở bất kỳ vị trí nào trên hành tinh này. Tất cả chúng ta vẫn đang cùng nhau chia sẻ mọi thứ trên trái đất, mỗi trường và cả bầu không khí chúng ta hít thở. Hãy chăm sóc và giữ gìn hành tinh này vì đó là mái nhà thân yêu của bạn, để cho các thế hệ mai sau - bất kể màu da, sắc tộc, tôn giáo, quốc tịch - có thể phát triển một cách trọn vẹn trong tương lai.

Hãy bắt đầu xây dựng mái nhà chung từ những điều gần gũi nhất, bằng những việc đơn giản nhất như không hút thuốc, trồng thêm cây xanh, không đối xử thô bạo với động vật... Một khi đã phá vỡ được hàng rào ngăn cách giữa con người với thiên nhiên, với vạn vật, chúng ta mới có thể thụ hưởng một cuộc sống bình yên.

Tôi tin rằng, đến một lúc nào đó, tất cả mọi người sống trên hành tinh này đều nhìn nhận nhau như những thành viên trong cùng một gia đình, và yêu thương nhau như chính bản thân. Có lẽ sẽ đến một ngày, chúng ta nhận ra rằng tất cả đều là anh em một nhà, và sẽ luôn được an toàn khi biết chấp nhận, nương tựa vào nhau.

Không phải ngẫu nhiên mà hai từ "loài" và "người" luôn song hành khăng khít để hình thành nên gia đình nhân loại. Vậy, chúng ta hãy sống cho đúng với danh xưng của mình. Tất cả chúng ta chỉ là một bản thể: nhân loại. Đã đến lúc thôi để ý đến những khác biệt bề ngoài, hãy nhận ra rằng tất cả chúng ta đều chung dòng máu đỏ.

(Trích *Món quà cuộc sống*, Dr. Bernie S. Siegel, NXB Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh, 2020, tr. 26-27)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Theo đoạn trích, mục đích của việc *chăm sóc và giữ gìn hành tinh này* là gì?

Câu 2. Chỉ ra những điều gần gũi, những việc đơn giản nên làm để bắt đầu xây dựng mái nhà chung được nêu trong đoạn trích.

Câu 3. Anh/Chị hiểu như thế nào về nhận định "*Thật ra, bạn vẫn luôn ở nhà mình ngay cả khi bạn đang đứng ở bất kỳ vị trí nào trên hành tinh này*" trong đoạn trích?

Câu 4. Anh/Chị có đồng tình với ý kiến trong đoạn trích "*Đã đến lúc thôi để ý đến những khác biệt bề ngoài, hãy nhận ra rằng tất cả chúng ta đều chung dòng máu đỏ*" không? Vì sao?

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về sự cần thiết của tinh thần hợp tác trong cuộc sống.

Câu 2 (5,0 điểm)

Trong bài thơ *Tây Tiến*, tác giả Quang Dũng viết:

*Doanh trại bừng lên hội đuốc hoa
Kìa em xiêm áo tự bao giờ
Khèn lên man điệu nàng e ấp
Nhạc về Viên Chăn xây hồn thơ
Người đi Châu Mộc chiều sương ấy
Có thấy hồn lau nẻo bến bờ
Cò nhớ dáng người trên độc mộc
Trôi dòng nước lũ hoa đong đưa*

(Ngữ văn 12, Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2020, tr. 88-89)

Trình bày cảm nhận của anh/chị về đoạn thơ trên; từ đó, nhận xét cảm hứng lãng mạn của Quang Dũng trong đoạn thơ.

HẾT

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

Họ, tên thí sinh: .....; Số báo danh: .....
Chữ ký của cán bộ coi thi 1: .....; Chữ ký của cán bộ coi thi 2: .....

Đáp án đề thi THPT Quốc Gia môn Văn năm 2021 đợt 2

I. Đọc hiểu văn bản

Câu 1:

Câu 2:

Hãy bắt đầu xây dựng ngôi nhà chung từ những điều gần gũi nhất, bằng những việc đơn giản nhất như không hút thuốc, trồng thêm cây xanh, không đối xử thô bạo với động vật,...

Câu 3:

Ý hiểu: chúng ta cùng chung một mái nhà lớn là Trái Đất này, cùng nhau ăn uống, sinh hoạt và phát triển trên đó, chính vì thế mà ta cần có ý thức bảo vệ và giữ gìn hành tinh này.

Câu 4:

Gợi ý: đồng tình

Mỗi con người trên Trái Đất tuy có đặc điểm ngoại hình khác nhau nhưng chúng ta cùng chung mái nhà Trái Đất và dòng máu chảy trong người đều là dòng máu đỏ. Vì thế, chúng ta cần yêu thương, đoàn kết và khiến cho Trái Đất này phát triển tích cực nhất có thể.

II. Làm văn (7đ):

Câu 1:

Dàn ý Nghị luận xã hội về tinh thần hợp tác trong cuộc sống

1. Mở bài

Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: tinh thần hợp tác trong cuộc sống.

2. Thân bài

a. Giải thích

Hợp tác: cùng nhau trao đổi, tìm ra giải pháp, hướng đi phù hợp cho tập thể, tổ chức của mình để đạt được kết quả tốt nhất. Bên cạnh đó, hợp tác còn là sự thỏa hiệp của con người để đạt được mục tiêu tốt nhất có thể.

Sự hợp tác ăn ý là yếu tố vô cùng quan trọng để làm nên thành công của tập thể.

b. Phân tích

Nếu cùng trong một tập thể mà mỗi người chỉ biết nghĩ đến bản thân mình, không màng đến lợi ích chung cũng như cô lập, không hợp tác với các thành viên khác, chúng ta sẽ tự tách mình khỏi tổ chức và khó có được thành công.

Sự hợp tác, đoàn kết là sức mạnh cốt lõi để một tập thể đạt được thành tựu. Mỗi người trong tổ chức sẽ có nhiệm vụ, chức năng khác nhau, cùng nhau hướng về kết quả.

Sự hợp tác không chỉ giúp tập thể có được thành công mà nó còn thể hiện bản lĩnh, nhân cách của con người thông qua việc chúng ta giao tiếp, đối xử với mọi người.

c. Chứng minh

Học sinh tự lấy dẫn chứng về việc hợp tác, đoàn kết của con người dẫn đến thành công.

Lưu ý: dẫn chứng phải tiêu biểu, xác thực, được nhiều người biết đến.

d. Phản đề

Trong cuộc sống còn có nhiều người chưa nhận thức được tầm quan trọng của việc cùng nhau hợp tác trong quá trình làm việc dẫn đến tự cô lập bản thân, không thể hòa nhập được với mọi người. Những người này khó có thể đạt được thành công trong cuộc sống.

3. Kết bài

Khái quát lại vấn đề nghị luận: tinh thần hợp tác trong cuộc sống, đồng thời rút ra bài học và liên hệ bản thân.

Câu 2 (5đ):

Dàn ý phân tích đoạn 2 bài thơ Tây Tiến

1. Mở bài

Giới thiệu tác giả Quang Dũng, bài thơ Tây Tiến và dẫn dắt vào đoạn thơ.

2. Thân bài

“Doanh trại bừng lên hội đuốc hoa

.....
Nhạc về Viên Chăn xây hồn thơ.”

“kia em” vừa ngạc nhiên vừa say mê, vui sướng.

“man điệu”: những cô gái với bộ xiêm y lộng lẫy nhảy múa hát ca đậm chất văn hóa xứ sở.

“nàng e ấp”: vừa e thẹn vừa tình tứ, làm duyên trong đêm liên hoan ngập tràn tiếng hát, tiếng nhạc.

→ Vẻ đẹp hào hoa, lãng mạn: ngoài những lúc chiến đấu, hành quân vất vả, những người lính Tây Tiến hòa nhập cùng cuộc sống của người dân nơi họ đi qua, hết mình với những cuộc vui.

“Người đi Châu Mộc chiều sương ấy

.....
Trôi dòng nước lũ hoa đong đưa?”

“chiều sương ấy, nẻo bến bờ”: buổi chiều sương giăng trên sông nước, bến bờ hư ảo, hoang vu. → Nhớ nhung da diết.

“hoa đong đưa”: làm duyên, tình tứ trên sông nước như con người.

→ Nỗi nhớ nhung, vấn vương, quyến luyến của người ra đi và người ở lại.

3. Kết bài

Khái quát lại nội dung và nghệ thuật của đoạn thơ và nét đặc sắc của nhà thơ Quang Dũng.